

ประกาศองค์การบริหารส่วนตำบลชว่กาย
เรื่อง ให้ใช้ข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบลชว่กาย

*****

ตามที่ องค์การบริหารส่วนตำบลชว่กาย ได้จัดทำร่างข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบลชว่กาย จำนวน ๑ ฉบับ ได้แก่

๑. ร่างข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบลชว่กาย เรื่อง การติดตั้งบ่อดักไขมันบำบัดน้ำเสียในอาคาร พ.ศ.๒๕๖๖

ในการนี้ ร่างข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบลชว่กาย จำนวน ๑ ฉบับดังกล่าวได้รับความเห็นชอบจากที่ประชุมสภาองค์การบริหารส่วนตำบลชว่กาย ในการประชุมสภาฯ สมัยสามัญสมัยที่ ๔ ประจำปี ๒๕๖๖ ลงวันที่ ๗ พฤศจิกายน ๒๕๖๖ และได้รับความเห็นชอบจากนายอำเภอวารินนิวาสแล้ว ตามหนังสืออำเภอวารินนิวาส ที่ สน ๐๐๒๓.๒๐/๓๗๗๘ ลงวันที่ ๒๓ พฤศจิกายน ๒๕๖๖

เพื่อให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗ และที่แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ ๗) พ.ศ. ๒๕๖๒ มาตรา ๗๑ องค์การบริหารส่วนตำบลชว่กายจึงขอประกาศใช้ข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบลชว่กาย จำนวน ๑ ฉบับ ดังนี้

๑. ข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบลชว่กาย เรื่อง การติดตั้งบ่อดักไขมันบำบัดน้ำเสียในอาคาร พ.ศ.๒๕๖๖

จึงประกาศให้ทราบโดยทั่วกัน

ประกาศ ณ วันที่ ๑๙ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๖๖

(นายสุรศักดิ์ โพธิ์ศรี)

นายกองค์การบริหารส่วนตำบลชว่กาย

ข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบลข้าวกล้อง
เรื่อง การติดตั้งบ่อดักไขมันบำบัดน้ำเสียในอาคาร พ.ศ.๒๕๖๖

ของ

องค์การบริหารส่วนตำบลข้าวกล้อง
อำเภอนวนนรนิวาส จังหวัดสกลนคร

บันทึกหลักการและเหตุผล
ประกอบข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบลชวากาย
เรื่อง การติดตั้งบ่อดักไขมันบำบัดน้ำเสียในอาคาร พ.ศ. ๒๕๖๖

หลักการ

โดยที่เป็นการสมควรกำหนดหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการจัดการด้านสิ่งแวดล้อม โดยเฉพาะการจัดการระบบบำบัดน้ำเสียจากอาคารที่ตั้งอยู่ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลชวากาย ให้มีข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบลชวากาย ว่าด้วยการติดตั้งบ่อดักไขมันบำบัดน้ำเสียในอาคาร ใช้บังคับในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลชวากาย

เหตุผล

เพื่อให้การจัดการด้านสิ่งแวดล้อมที่เหมาะสม โดยเฉพาะการจัดการระบบบำบัดน้ำเสียจากอาคาร อันเป็นการช่วยลดปริมาณน้ำเสียและปรับปรุงคุณภาพน้ำให้ดีขึ้นก่อนการระบายลงแหล่งระบายน้ำ จึงสมควรกำหนดหลักเกณฑ์ขึ้น จึงได้ตราข้อบัญญัตินี้

ข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบลชวักาย
เรื่อง การติดตั้งบ่อดักไขมันบำบัดน้ำเสียในอาคาร พ.ศ. ๒๕๖๖

โดยที่เป็นการสมควรตราข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบลชวักาย ว่าด้วยการติดตั้งบ่อดักไขมันบำบัดน้ำเสียในอาคาร

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๖๗ (๒) แห่งพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหาร พ.ศ. ๒๕๓๗ และมาตรา ๗๑ แห่งพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๔๖ ประกอบ มาตรา ๑๘, มาตรา ๒๐(๓) และ มาตรา ๔๔ แห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ องค์การบริหาร ส่วนตำบลชวักาย โดยความเห็นชอบของสภาองค์การบริหารส่วนตำบลชวักายและนายอำเภอวารินवास จึงตราข้อบัญญัติไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ข้อบัญญัติ นี้เรียกว่า "ข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบลชวักาย เรื่องการติดตั้งบ่อดักไขมัน บำบัดน้ำเสียในอาคาร พ.ศ. ๒๕๖๖"

ข้อ ๒ ข้อบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลชวักาย ตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศใช้ และให้ปิดประกาศไว้โดยเปิดเผย ณ ที่ทำการองค์การบริหารส่วนตำบลชวักาย

ข้อ ๓ บรรดาข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบล หรือข้อบังคับ กฎ ระเบียบ และคำสั่งอื่นใด ของ องค์การบริหารส่วนตำบลซึ่งขัดหรือแย้งกับข้อบัญญัตินี้ ให้ใช้ข้อบัญญัตินี้แทน

ข้อ ๔ ในข้อบัญญัติ นี้

"อาคาร" หมายความว่า ตึก บ้าน เรือน ร้านค้า ร้านอาหาร สำนักงานหรือสิ่งปลูกสร้างอย่างอื่น ซึ่งบุคคลอาจเข้าอยู่อาศัยหรือใช้สอยได้

"บ่อดักไขมัน" หมายความว่า สิ่งที่ใช้แยกจำพวกน้ำมันและไขมันออกจากน้ำซึ่งผ่าน การใช้แล้ว

"การระบายน้ำ" หมายความว่า การผันน้ำการปล่อยน้ำ การเทน้ำ การสูบน้ำ หรือการกระทำอื่นใดที่เป็นการถ่ายเทน้ำ

"แหล่งระบายน้ำ" หมายความว่า ทางหรือท่อระบายน้ำ ลำกระโดง ลำราง คู คลอง แม่น้ำ ทะเล และแหล่งน้ำสาธารณะ แหล่งน้ำธรรมชาติ และแหล่งน้ำที่เป็นของเอกชน ซึ่งมีทางเชื่อมต่อ หรือสามารถไหล ไปสู่แหล่งน้ำสาธารณะหรือแหล่งน้ำธรรมชาติได้

"เจ้าพนักงานท้องถิ่น" หมายความว่า นายกองค์การบริหารส่วนตำบล

"พนักงานเจ้าหน้าที่" หมายความว่า ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล /พนักงานองค์การบริหารส่วน ตำบลที่เจ้าพนักงานท้องถิ่นแต่งตั้ง

ข้อ ๕ ข้อบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับแก่อาคารที่มีการระบายน้ำทิ้งลงหรือไหลไปสู่แหล่งระบายน้ำและยังไม่มี กฎหมายใดกำหนดมาตรการเกี่ยวกับการกำจัดน้ำมันและไขมันสำหรับอาคารประเภทนั้น

ข้อ ๖ ให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองอาคารตามข้อ ๕ ติดตั้งบ่อดักไขมันตามมาตรฐาน ที่เจ้าพนักงาน ท้องถิ่น ประกาศกำหนด ให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองอาคารที่ มีการปลูกสร้างใหม่ ดำเนินการติดตั้งบ่อดัก ไขมันสำหรับอาคารนั้น ให้แล้วเสร็จก่อนเข้าอยู่อาศัยหรือใช้สอย และหากอาคารใดอยู่ระหว่างการปลูก สร้างใหม่ในวันที่ข้อบัญญัตินี้ มีผลใช้บังคับก็ให้ดำเนินการติดตั้งบ่อดักไขมันตามข้อบัญญัตินี้เช่นเดียวกัน

ข้อ ๗ ให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นและพนักงานเจ้าหน้าที่ มีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

(๑) เข้าตรวจอาคารและบริเวณที่ ตั้งอาคารในระหว่างพระอาทิตย์ ขึ้นและตก

(๒) สั่งให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองอาคารที่ มีการระบายน้ำทิ้งลงหรือไหลไปสู่แหล่งระบายน้ำดำเนินการติดตั้งบ่อดักไขมันให้แล้วเสร็จภายในเก้าสิบวัน

ข้อ ๘ ให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองตาม ข้อ ๖ ทำการดูแลรักษา เก็บขนน้ำมันหรือไขมัน ในบ่อดักไขมัน ไปกำจัดและซ่อมแซมบำรุงรักษาบ่อดักไขมันให้อยู่ในสภาพที่ใช้การได้ตามปกติอยู่เสมอ

ข้อ ๙ ผู้ใดขัดขวางการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าพนักงานท้องถิ่นหรือพนักงานเจ้าหน้าที่ในการปฏิบัติตามข้อ ๗(๑) ต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งพันบาท

ข้อ ๑๐ ผู้ใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของเจ้าพนักงานท้องถิ่นหรือพนักงานเจ้าหน้าที่ตามข้อ ๗(๒) ต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าร้อยบาท และเจ้าพนักงานท้องถิ่นอาจกำหนดให้เสียค่าปรับอีกไม่เกินวันละสองร้อยบาท นับแต่วันถัดจากวันครบกำหนดระยะเวลาที่เจ้าพนักงานท้องถิ่นหรือพนักงานเจ้าหน้าที่กำหนดให้ดำเนินการติดตั้งบ่อดักไขมันนั้นเป็นต้นไปจนกว่าจะได้ปฏิบัติให้ถูกต้อง

ข้อ ๑๑ ข้อกำหนดและวิธีการติดตั้งบ่อดักไขมัน และแบบถังดักไขมัน ให้เป็นไปตามที่องค์การบริหารส่วนตำบลชั่วคราวกำหนดไว้ท้ายข้อบัญญัตินี้

ข้อ ๑๒ ให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นประกาศและประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนทราบถึงการปฏิบัติตามข้อบัญญัตินี้

ข้อ ๑๓ ให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นมีอำนาจยกเว้นการปฏิบัติตามข้อบัญญัตินี้ตามความจำเป็น โดยพิจารณาถึงสภาพ ลักษณะ หรือการใช้ประโยชน์ของอาคาร หรือสภาพของพื้นที่ เช่น พื้นที่บนภูเขา พื้นที่เกษตรกรรม พื้นที่ในชนบท

ข้อ ๑๔ ให้นายองค์การบริหารส่วนตำบลชั่วคราวรักษาการตามข้อบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจออกประกาศ หรือคำสั่ง เพื่อปฏิบัติการเป็นไปตามข้อบัญญัตินี้

ประกาศ ณ วันที่ 19 S.A. 2566

(นายสุรศักดิ์ โพธิ์ศรี)

นายกองค์การบริหารส่วนตำบลชั่วคราว

เห็นชอบ

(นายสุขสันติ วิเวก)

นายอำเภอวานรนิวาส

ข้อกำหนดแนบท้ายข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบลชวักาย
เรื่อง การติดตั้งบ่อดักไขมันบำบัดน้ำเสียในอาคาร พ.ศ. ๒๕๖๖

บ่อดักไขมันสามารถก่อสร้างได้หลายแบบ เช่น

- (๑) บ่อดักไขมันแบบใช้วงขอบของซีเมนต์
- (๒) บ่อดักไขมันแบบสร้างในที่
- (๓) บ่อดักไขมันสำเร็จรูป

การติดตั้งขึ้นอยู่กับความเหมาะสมโดยคิดจากปริมาณน้ำเสียที่เกิดจากครัว ห้องน้ำ ลานซักล้าง และสภาพของพื้นที่ที่จะทำการก่อสร้าง

วิธีการก่อสร้างบ่อดักไขมัน

- (๑) บ่อดักไขมันแบบวงขอบซีเมนต์ โดยมีขั้นตอน ดังนี้

- (๑.๑) วัสดุและอุปกรณ์ในการก่อสร้าง

- (๑.๑.๑) ปูนซีเมนต์ปอร์ตแลนด์

- (๑.๑.๒) ทราวยหยาบและทรายละเอียด

- (๑.๑.๓) เหล็กเส้นกลม RB ขนาดขนาดเส้นผ่านศูนย์กลาง ๙ มิลลิเมตร

- (๑.๑.๔) วงขอบซีเมนต์สำเร็จรูป(ในท้องตลาดมีจำหน่ายโดยทั่วไป) มีขนาดเส้นผ่านศูนย์กลาง ตั้งแต่ขนาด ๐.๘๐ เมตร สูง ๐.๓๐ - ๐.๔๐ เมตร มีขนาดเส้นผ่านศูนย์กลาง ตั้งแต่ขนาด ๑.๐๐ เมตร สูง ๐.๓๕-๐.๔๐เมตร มีขนาดเส้นผ่านศูนย์กลาง ตั้งแต่ขนาด ๐.๘๐ เมตร สูง ๐.๔๐-๐.๔๕ เมตร

- (๑.๑.๕) ท่อ PVC ชั้น ๘.๕ ท่อเข้าขนาดขนาดเส้นผ่านศูนย์กลาง ๗๕ มิลลิเมตร หรือตามรูปแบบหรือขนาดใหญ่กว่า ท่อน้ำออกขนาดขนาดเส้นผ่านศูนย์กลาง ๑๐๐ มิลลิเมตร หรือตามรูปแบบหรือใหญ่กว่า(ผลิตตามมาตรฐาน มอก. ๑๗-๒๕๓๒)

- (๑.๒) วิธีการก่อสร้าง

- (๑.๒.๑) ขุดดินลึกลงไป โดยระดับท่อน้ำที่ออกจากแหล่งน้ำเสียเข้ามาท่อน้ำเข้า บ่อดักไขมันโดยขุดหลุมให้มีเส้นผ่านศูนย์กลางของหลุมใหญ่กว่าขนาดของวงขอบซีเมนต์สำเร็จรูปประมาณ ๕๐ เซนติเมตร โดยรอบหรือพอสมควร เมื่อขุดได้ระดับแล้วให้ดูว่าดินก้นหลุมมีความแน่นพอที่จะรับน้ำหนักบ่อดักหรือไม่เมื่อพิจารณาแล้วให้ดำเนินการ ดังนี้

- (๑) กรณีดินมีความแข็งแรงและแน่นพอที่รับน้ำหนักได้ ให้ทำการใส่ทรายหยาบก้นหลุมอัดแน่นความหนาประมาณ ๑๐ เซนติเมตร ได้เลย

- (๒) กรณีดินมีความอ่อนนุ่มหรือเป็นดินเหนียว ให้ทำการตอกเสาเข็มไม้ขนาดขนาดเส้นผ่านศูนย์กลาง ๔-๘ นิ้ว ยาว ๓.๐๐ ถึง ๖.๐๐ เมตร แล้วใส่ทรายรองพื้นอัดแน่น ความหนา ๑๐ เซนติเมตร ให้เสาเข็มพันทรายรองพื้น ขึ้นมาประมาณ ๒-๓ เซนติเมตร

- (๑.๒.๒) ผูกเหล็กเส้นกลม ขนาดขนาดเส้นผ่านศูนย์กลาง ๙ มิลลิเมตร เป็นตะแกรงวงกลมระยะห่าง ๒๐ x ๒๐ เซนติเมตร

- (๑.๒.๓) เทคอนกรีต อัตราส่วน ๑:๒:๔ หนา ๑๐ เซนติเมตร โดยให้เนื้อคอนกรีตหุ้มท่อน้ำเข้าเสาเข็มประมาณ ๒-๓ เซนติเมตร

- (๑.๒.๔) นำวงขอบซีเมนต์สำเร็จรูปมาวางที่คอนกรีตก้นหลุมที่เตรียมไว้ โดยตั้งวงขอบซีเมนต์หากเป็นแบบปิดกันก็ให้วางได้เลย แต่ถ้าเป็นวงขอบซีเมนต์ธรรมดา เมื่อวางแล้วให้ทำการยาแนว

ด้วยปูนทรายที่ก้นวง ขอบซีเมนต์เพื่อป้องกันรั่วซึม จากนั้นเอาวงขอบซีเมนต์วางซ้อนทับตามจำนวนที่ได้กำหนดไว้ แล้วยาแนวรอยต่อ โดยอัตราส่วนผสมปูนทรายยาแนว ปูน : ทราย เท่ากับ ๑ : ๑ พร้อมทั้งทำการเจาะต่อท่อระบายน้ำกลับฝังดิน โดยรอบตัวบ่อให้แน่นแล้วปิดฝาปูนท้องตลาด

(๑.๒.๕) การต่อรับน้ำเข้า และน้ำออกจากบ่อดักไขมัน ให้ทำการต่อรับท่อน้ำทิ้งที่ออกจากจุดปรุงอาหารหรือจากจุดล้างจานหรือภาชนะอื่น ๆ ที่มีไขมันเกาะติด โดยใช้ท่อ PVC ชั้น ๘.๕ ขนาดขึ้นอยู่กับรูปแบบหรือความเหมาะสม แต่ขนาดของท่อต้องไม่เล็กกว่าท่อเดิมที่ออกมา ส่วนน้ำทิ้งให้ต่อด้วยท่อ PVC ชั้น ๘.๕ ขนาดหรือใหญ่กว่า โดยให้ต่อรับน้ำที่ออกจากบ่อดักไขมันไปลงแหล่งน้ำสาธารณะหรือรางน้ำ ดู คลองตามพื้นที่นั้นๆ โดยไม่ให้ปากท่อที่ออกจมอยู่ในน้ำ เพื่อให้ น้ำมีการระบายออกจากตัวบ่อดักไขมันได้ดี

(๒) บ่อดักไขมันแบบสร้างในที่ โดยมีขั้นตอนดังนี้

(๒.๑) วัสดุและอุปกรณ์ในการก่อสร้าง

(๒.๑.๑) ปูนซีเมนต์ปอร์ตแลนด์

(๒.๑.๒) ทรายหยาบ

(๒.๑.๓) เหล็กเส้นกลม R๘ ขนาดขนาดเส้นผ่านศูนย์กลาง ๙ มิลลิเมตร (๐.๑.๔) ท่อ PVC ชั้น ๘.๕ ท่อเข้า ขนาดขนาดเส้นผ่านศูนย์กลาง ๗๕ มม. หรือตามรูปแบบหรือขนาดใหญ่กว่าท่อน้ำออกขนาดขนาดเส้นผ่านศูนย์กลาง ๑๐๐ มิลลิเมตร หรือตามรูปแบบหรือใหญ่กว่า (ผลิตตามมาตรฐาน มอก. ๑๗-๒๕๓๒)

(๒.๒) วิธีการก่อสร้าง

(๒.๒.๓) ขุดดินลึกลงไปโดยระดับท่อน้ำที่ออกจากแหล่งกำเนิดน้ำเสียมาเข้าท่อน้ำบ่อดักไขมันโดยขุดให้มีความกว้างโดยรอบขนาดของบ่อ คสล. ประมาณ ๐.๘๐ - ๑.๐๐ เมตร หรือตามความเหมาะสมของสภาพพื้นที่ เมื่อขุดได้ระดับแล้วดูว่าดินชั้นหลุมมีความหนาแน่นพอที่จะรับน้ำหนักบ่อดักไขมัน คสล. ได้หรือไม่ เมื่อพิจารณาแล้วให้ดำเนินการดังนี้

(๑) กรณีดินมีความแข็งแรงและแน่นพอที่รับน้ำหนักได้ให้ทำการใส่ทรายหยาบกันหลุมบดอัดแน่น ความหนาประมาณ ๑๐ เซนติเมตร ได้เลย

(๒) กรณีมีความอ่อนนุ่มหรือเป็นดินเหนียว ให้ทำการตอกเสาเข็ม (ขนาดของเสาเข็มให้เป็นไปตามหลักทางด้านวิศวกรรมโยธา) แล้วใส่ทรายรองพื้นที่อัดแน่น ความหนา ๑๐ เซนติเมตร ให้หัวเสาเข็มพื้นทรายรองพื้นขึ้นมาประมาณ ๒-๓ เซนติเมตร

(๒.๒.๒) ผูกเหล็กเส้นกลม ขนาดเส้นผ่านศูนย์กลาง ๙ มิลลิเมตร ฐานและโครงสร้างของตัวบ่อดักไขมัน

(๒.๒.๓) เทคอนกรีตอัตราส่วน ๑:๒:๔ ที่ฐานพื้นบ่อดักไขมันก่อน โดยให้เนื้อคอนกรีตหุ้มหัวเสาเข็มประมาณ ๒-๓ เซนติเมตร

(๒.๒.๔) ประกอบแบบต้องใช้ไม้แบบที่มีผิวเรียบไม่บิดงอ แล้วยึดค้ำยันแบบให้แน่นหนาป้องกันการไม่ให้ไม้แบบระเบิดหรือโก่งงอเสียรูป จากนั้นให้ทำการเอาน้ำสะอาดรดไม้แบบให้ทั่วจึงทำการเทคอนกรีต อัตราส่วน ๑:๒:๔ ลงไปในไม้แบบโครงสร้างและให้ทำการกระทุ้งคอนกรีตไปด้วยเพื่อไม่ให้คอนกรีตนั้น เป็นฟองอากาศเพราะจะมีการรั่วซึมได้

(๒.๒.๕) การถอดไม้แบบ ให้ทำการถอดไม้แบบได้หลังจากเทคอนกรีต ประมาณ ๓-๕ วัน แล้วให้ตรวจสอบดูว่ามีรอยร้าวหรือไม่ ถ้ามีให้ทำการอุดทันที

(๒.๒.๖) การต่อน้ำเข้าและน้ำออกจากบ่อดักไขมัน ให้ทำการต่อน้ำทั้งที่ออกจาก จุดปรุงอาหาร หรือจากจุดล้างจานหรือภาชนะอื่นๆ แต่ต้องไม่มีขนาดเล็กกว่าของเดิมที่ออกมา ส่วนน้ำทิ้งให้ต่อน้ำทิ้งที่ออกจากบ่อดักไขมัน ไปลงแหล่งระบายน้ำสาธารณะหรือรางน้ำ ดู คลอง ตามพื้นที่นั้นๆ โดยไม่ให้ปากท่อที่ออกจมอยู่ในน้ำ เพื่อให้มีการระบายน้ำทิ้งที่ออกจากบ่อดักไขมันได้ดี

รายละเอียดประโยชน์และคุณสมบัติของบ่อดักไขมันเพื่อบำบัดน้ำเสีย

บ่อดักไขมัน เป็นอุปกรณ์สำหรับแยกไขมันไม่ให้ไหลปนไปกับน้ำทิ้ง และช่วยดักเศษอาหารด้วยในตัว โดยตัวบ่อแบ่งได้ ๒ ส่วน ซึ่งเชื่อมต่อกันในส่วนที่ ๑ จะมีตะแกรงดักขยะซึ่งใช้ในการดักเศษอาหาร ตะแกรงนี้สามารถแยกออกมาได้ เพื่อให้ซากเศษอาหารทิ้งและทำความสะอาดได้ ส่วนน้ำจะไหลผ่านตะแกรงลอดแผ่นกันเข้าสู่ส่วนที่ ๒ ซึ่งจะทำหน้าที่ดักไขมัน คือ จะขังน้ำเสียไว้ระยะหนึ่ง เพื่อได้ไขมันและน้ำมันที่ปะปนอยู่ในน้ำลอยขึ้นมาบนผิวน้ำ ซึ่งเมื่อสะสมจนมีปริมาณมากก็สามารถตักออกไปทิ้งได้ ส่วนน้ำที่ถูกแยกเอาไขมันออกก็จะไหลออกทางช่องระบายน้ำต่อไป

รูปแบบบ่อดักไขมัน มี ๒ รูปแบบ แบ่งตามความเหมาะสมได้ ดังนี้

(๑) บ่อดักไขมันแบบวงขอบซีเมนต์ การติดตั้งใช้งานเหมาะสมสำหรับบ้านเรือนทั่วไปและสถานประกอบการ ที่มีขนาดเล็ก เช่น ร้านอาหาร โดยประยุกต์ใช้วงขอบซีเมนต์สำเร็จรูปมาทำเป็นบ่อดักไขมันได้ การติดตั้งฝังไว้บนพื้นดิน หรือใต้ดินและกักเก็บน้ำเสียได้อย่างน้อย ๖ ชั่วโมง

(๒) บ่อดักไขมันแบบสร้างในที่ การติดตั้งใช้งานเหมาะสมสำหรับสถานที่ประกอบการขนาดใหญ่ เช่น ภัตตาคาร ศูนย์อาหาร โรงอาหารและตลาด การติดตั้งโดยสร้างบ่อดักไขมันบนพื้นที่และสามารถกักเก็บน้ำเสียอย่างน้อย ๖ ชั่วโมง

การใช้งานและการดูแลรักษา

- (๑) ต้องติดตั้งตะแกรงดักขยะก่อนเข้าบ่อดักไขมัน
- (๒) ต้องไม่ทะลวงหรือแทงผลึกให้เศษขยะไหลผ่านตะแกรงเข้าไปในบ่อดักไขมัน
- (๓) ต้องไม่เอาตะแกรงดักขยะออกไม่ว่าจะชั่วคราวหรือถาวร
- (๔) ต้องหมั่นโกยเศษขยะที่ติดกรองไว้ด้านหน้าตะแกรงออกสม่ำเสมอ
- (๕) ห้ามเอาน้ำจากส่วนอื่น ๆ เช่น น้ำล้างมือ น้ำอาบ น้ำซักผ้า น้ำฝน ฯลฯ เข้ามาในบ่อดักไขมัน
- (๖) ต้องหมั่นตักไขมันออกจากบ่อดักไขมันอย่างน้อยทุกสัปดาห์ นำไขมันที่ตักได้ใส่ภาชนะปิดมิดชิดและรวมไปกับขยะมูลฝอย เพื่อให้รถเก็บขยะนำไปกำจัดต่อไป
- (๗) หมั่นตรวจดูท่อระบายน้ำที่รับน้ำจากบ่อดักไขมัน หากมีไขมันอยู่เป็นก้อนหรือคราบ ต้องทำตาม (๖) ถี่ขึ้นกว่าเดิม

